

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาความต้องการแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 3) เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 4) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาความต้องการแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ขั้นที่ 4 ขั้นศึกษาความเป็นไปของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาความต้องการแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 156 คน และครูผู้ทำหน้าที่งานพัฒนาองค์กรอีก 156 คน สังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก เหตุผลที่เลือกผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานพัฒนาองค์กรเป็นประชากร เพราะเป็นผู้ที่บริหารงานสถานศึกษาและพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา ข้อมรรายถึงสภาพปัญหาการพัฒนาองค์กร และความต้องการแนวทางในการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 พัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษานครนายก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานพัฒนาองค์กร ได้แก่ นักวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติคือ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปฏิบัติงานด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาด้วยการสุ่มแบบเจาะจงโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น จำนวน 8 คน ประกอบด้วยนักวิชาการจำนวน 4 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน

2. เทคนิคและเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 1 และจากข้อ 2.1 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก และออกแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ตามรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่แนบอยู่ในภาคผนวก โดยผู้เชี่ยวชาญต้องมีคุณสมบัติ คือ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปฏิบัติงานด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.5 วิเคราะห์ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความตรงของเนื้อหาว่าเนื้อหาในเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความครอบคลุมเรื่องที่ศึกษาเพียงใด โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.75 ไว้

2.6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์ก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้เกี่ยวข้อง ขอลความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอลความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้เกี่ยวข้องที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองระหว่างวันที่ 9 – 15 พฤษภาคม 2548

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ แล้วเสนอในรูปตารางและความเรียง ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง เกณฑ์การพิจารณาค่าร้อยละตั้งแต่ 75 ขึ้นไป ถือว่าแนวทางนั้นตรงตามความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ

ขั้นที่ 3 ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หัวหน้ากลุ่มนิเทศฯ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก เหตุผลที่เลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประชากร เพราะมีหน้าที่รับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นิเทศกำกับดูแลสถานศึกษาให้บริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ย่อมรู้ถึงบริบทการพัฒนาองค์กรในเขตพื้นที่การศึกษานครนายกเป็นอย่างดี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาด้วยการสุ่มแบบเจาะจงโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 1 คน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 4 คน หัวหน้ากลุ่มนิเทศฯ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 1 คน

2. เทคนิคและเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามแบบตรวจสอบรายการ (Check- list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเหมาะสมเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating-scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก มีความเหมาะสมเพียงใดกับบริบทด้านสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ทรัพยากร ความพร้อมของบุคลากร

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

1. นำแนวทางที่ได้จากการศึกษาขั้นตอนที่ 2 มาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กร ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก พร้อมทั้งเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบคำถามตามข้อเสนอแนะ และจัดทำแบบคำถามเป็นฉบับที่สมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้ทรงคุณวุฒิขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 19 -24 พฤษภาคม 2548

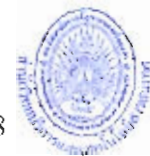
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้วิธีการหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) เกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือค่ามัธยฐานมากกว่า 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) ไม่เกิน 2.00 จะถือว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสม

ขั้นที่ 4 ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บริหารสถานศึกษา จำนวน 156 คน และครูผู้ทำหน้าที่งานพัฒนาองค์กรอีก 156 คน สังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

นทรนายก เหตุผลที่เลือกผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ทำหน้าที่งานพัฒนาองค์กรเป็นประชากร เพราะเป็นผู้ที่บริหารสถานศึกษา และพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา ข้อมหาดังกล่าวมีปัญหา การพัฒนาองค์กร และแนวทางในการพัฒนาองค์กรที่มีความเป็นไปได้ของสถานศึกษา

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขนาดขึ้นได้มาโดยใช้หลักการคำนวณของ ทาโร ซามาเน่ ที่ความคลาดเคลื่อน 0.10 แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยวิธี แบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 60 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 30 คน ครูผู้ทำหน้าที่งานพัฒนาองค์กร 30 คน

2. เทคนิคและเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา องค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามแบบตรวจสอบ รายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating - scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษานครนายก มีความเป็นไปได้เพียงใดกับบริบทด้านสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ทรัพยากร และความพร้อมของบุคลากร การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

2.1 นำผลจากการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 3 มาสร้างคำถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาองค์กร ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครนายก พร้อมทั้งเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอ คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ เมื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2 รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบคำถามตามข้อเสนอแนะ และจัดทำแบบคำถามเป็นฉบับที่สมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรี- อยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ทำหน้าที่งานพัฒนาองค์กร ขอความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถาม ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ทำหน้าที่งานพัฒนาองค์กรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 25 -- 31 พฤษภาคม 2548

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาองค์กรที่มีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าเฉลี่ยด้วย t-test เพื่อใช้ในการพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือค่าเฉลี่ย ($\mu \geq 3.50$) ขึ้นไป จะถือว่าเป็นแนวทางที่เป็นไปได้

โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นค่าสมมุติฐานที่จะทำการทดสอบเอาไว้ล่วงหน้าว่าค่าเฉลี่ย (μ) ของคะแนนที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นรายชื่อในแต่ละขั้นตอนจะต้องไม่ต่ำกว่า 3.50 จึงจะยอมรับว่าแนวทางปฏิบัติรายการนั้น ๆ เป็นไปได้ โดยในการทดสอบผู้วิจัยได้กำหนดค่าระดับนัยสำคัญเพื่อใช้ในการตัดสินใจยอมรับ หรือปฏิเสธสมมุติฐานไว้ที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 12. เมอร์เจสัน (Bergesen, 2005 : 1) วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอน ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4